

«Kultur for læring» i Nord-Østerdalen, del IV

Åpent brev fra Jan Inge Nordeng

«Så er diskusjonen om utdanningstilbudet for ungdom i Nord-Østerdal i gang igjen.» Slik startet jeg artikkel III i april 2022, og slik starter jeg artikkel IV i 2024.

Fylkeskommunedirektør Tron Bamrud foreslår nok en gang at Musikklinja ved Nord-Østerdal videregående skole skal avvikles. Denne gangen er det et omfattende utredningsarbeid som er gjennomført og hvor direktøren konkluderer med at studietilbudet MDD kuttes ut i regionen. Litt av en bursdagsgave å få. I 2025 er nemlig Musikklinja og den fusjonerte Nord-Østerdal videregående skole 30 år. Kanskje ikke overraskende signal fra fylkeskommunens administrasjon, men likevel frustrerende for oss det angår. Argumentasjonen er ikke lenger at det er for få søkere. Nå er argumentene at det er for få penger til å legge ut «smale» tilbud. Det er ikke logisk sammenheng mellom argumentene i utredningen og realitetene i direktørens forslag.

Jeg mistenker at direktøren og hans administrative stab ikke har nok innsikt og kunnskap om Nord-Østerdalen. Den kulturelle utviklingen innenfor musikk, sang og teater har vært formidabel. Etter min mening skyldes det 3 faktorer. Først kom de kommunale musikk skolene (senere kulturskoler) på 70-tallet, så kom Tynset Kulturhus i 1988, og til sist, men ikke minst, kom Musikklinja ved NØVGS på 90-tallet. Til sammen har dette skapt grobunn for utvikling, og mye personkompetanse på området. Det må være manglende forståelse om hva som er god samfunns- og næringsutvikling som ligger til grunn for forslaget. Ja, for det kan vel ikke være vond vilje, jantelov eller bygdedyr som står bak?

Begrunnelser for Musikklinjas berettigelse er særs godt beskrevet i en rekke oppslag i Tynsetingen, og jeg anbefaler både politikere og administrasjon i fylkeskommunen å lese: a) Intervju med rektorer og kulturarbeidere v/Anne Skjøtskift, b) Avisinnlegg v/Karin Sletten, c) Avisinnlegg v/Ellen Brekken, d) Avisinnlegg v/Eirin Lien og Jimmy Høiberget, e) Avisinnlegg v/Trond Findahl, f) Avisinnlegg v/Siri H.Eggset og g) ikke minst et personlig og godt formulert avisinnlegg v/Nina Jordet.

Utdanningen ved Musikklinja er studieforberedende og gir studiekompetanse som kan brukes til videre akademisk utdanning og yrker som regionen så absolutt har bruk for. Vi finner igjen elever med bakgrunn fra Musikklinja i flere viktige yrker og posisjoner i samfunnet rundt oss. Det kan være alt fra operasjef og Lifestocksjef til energimontør, lærer og barnehagepedagog. Som tidligere rektor ved skolen vil jeg også nevne at Musikklinja ofte kan være et godt tilbud til ungdom med autisme eller aspergers syndrom. Denne muligheten bør fylkeskommunen og skolen ta vare på.

Når jeg hevder at forslaget ikke logisk henger sammen med innholdet i utredningen, så er det først og fremst tidspunktet. Heldigvis skal ikke kuttet skje før neste høst. Det er særdeles uheldig å komme med signal om nedlegging til søkerne nå. For hva er vitsen med å søke NØVGS dersom du må flytte til Stange eller Gjøvik etter første året?

Nord-Østerdal videregående skole har gjennom årene funnet fram til et godt tilpasset utdanningstilbud hvor de fleste søkere kommer inn på sitt førsteønske, og dermed blir bedre motiverte og gjør bedre resultater enn de elever som blir «tvunget» til andre skoler eller andre linjer. (Dette er ett av funnene i utredningen.)

Nord-Østerdal videregående skole har i dag 5 Vg1-tilbud innenfor ordinære yrkesfag, og 3 Vg1-tilbud innenfor studieforberevende utdanning. Bortsett fra Restaurant- og Matfag har de 4 andre tilbudene søkere nok til 2 parallelle klasser på hver linje til skoleåret 2024-25. Til studieforberevende er det søkere nok til 3 fulle klasser med nesten 80 studieplasser. ST med 30 elever, ID med 30 elever og MDD med 18-20 elever. Altså 3 hele klasser, og ingen sammensatte grupper med elever fra forskjellige linjer i fellesfagene. Det gjøres i dag. En slik organisering sparer selvsagt ressurser.

Hvis det er nødvendig å planlegge studietilbudet så langt fram i tid som til 2038 nå, så kan fylkeskommunen signalisere en reduksjon av antall studieplasser innenfor de 3 studieforberevende programområdene ST, MDD og ID dersom søkertallene går ned som prognosen skulle tilsi. Det er viktig for ungdommen, skolen og hele regionen å ha et bredest mulig tilbud. Det skulle bare mangle om ikke ungdommen i Nord-Østerdalen skulle få et rettferdig og likeverdig utdanningstilbud som annen ungdom! Med små søkertall kan det være 15 plasser på MDD og ID og 30 plasser på ST. Det vil bety en reduksjon fra 75 til 60 studieplasser. Tilsvarende reduksjoner på de 5 yrkesfaglige programområdene gir 1 klasse med 15 elever pr område, altså $5 \times 15 = 75$ elevplasser

Vi vet at staten delvis betaler for utdanning til ungdommer i alderen 16 – 18 år. Og statens satser er høyere for ungdom på yrkesfag enn på studiespesialisering. Det er ulogisk for meg at staten skal betale fylkeskommunen for kutt ved NØVGS for å finansiere utdanningstilbud ved Stange eller på Gjøvik. Jeg vet at enkelte partier går for en slik sentralisering til større skoler. Det er et tankekors at direktøren har fredet alle tilbudene i det sentrale Mjøsområdet og går løs på skoler i distriktet.

Det er sant nok at «ingen søkere/elever, ja da blir det ingen undervisning.» Men nå ser det ut til at Nord-Østerdal videregående skole har, og vil komme til å ha, søkere nok i de nærmeste årene. God logikk tilsier at da skal skolen fortsette med undervisningen!!

Jeg setter min lit til deg Thomas Breen, at du og Ap ikke faller for en slik sentraliserende høyrepolitikk. Den nye utdanningsministeren har nettopp uttrykt tillit til at lærerne og skolene gjør en god jobb når de bare får frihet til å gjøre de gode valgene til ungdommens beste. Lykke til med behandling av saken i Fylkesutvalget den 30.april.

Vi forventer en positiv tilbakemelding til det beste for oss alle i Nord-Østerdalen.

Tynset den 20.04.2024.

Jan Inge Nordeng
Pensjonert rektor
Medlem i Ap